

Factbook

Verkenning Strategische Onderwijs- en Onderzoeksagenda Zeeland

Auteurs:

Saskia Vogelaar, Jeroen Stellmacher,
Jan Peter van den Toren, Erdem Bagir

Inhoudsopgave

- Documentenanalyse
- Kwantitatieve Analyses
- Case studies
- SWOT

Documenten analyse

Overzicht mijlpalen

Metastudie 'De slimme kracht van Zeeland'

Studie naar determinanten van regionale ontwikkeling:

- Investeren in kennisinfrastructuur en versterken in het mkb en in grootbedrijven.
- Versterk de synergie tussen Zeeuwse kennisinstellingen, nieuwe kennisinstellingen en vestigingen buiten Zeeland.

Vervolg metastudie 'De slimme kracht van Zeeland'

Ontwikkelingen sinds 2014

- Primair en voortgezet onderwijs blijft onderbelicht.
- Campus Zeeland wordt in 2019 gezien als de belangrijkste basis voor ontwikkeling kennisinfrastructuur in Zeeland.
- Kijken naar mogelijkheden voor een fysieke campus.
- Een betere samenwerking met lectoraten en practoraten.
- Profileren met living labs.

Quickscan evaluatie van Campus Zeeland

- Onderwijs- en onderzoeksinstituten en -faciliteiten worden behouden en samenwerkingen worden gefaciliteerd.
- De outputs zijn zichtbaar, maar doelstellingen nog niet gehaald.
- 16 innovatienetwerken door Campus Zeeland ondersteund.
- Totstandkoming Delta Kenniscentrum.

2010

2014

2015

2019

2020

2021

2022

Adviesrapport Kerend Tij

- Voorstel voor vijfjarige pilot om een duurzame onderwijsstructuur te creëren met hoogwaardig onderwijs, doorlopende leerlijnen en versterking van regionaal onderzoek.
- De samenwerking tussen Zeeuwse mbo-instellingen worden bevorderd. Uitwerking fusie van ROC's Zeeland en Westerschelde
- 'Niche'-ontwikkeling voor het Zeeuwse hbo gestimuleerd
- Erkenning Roosevelt Academy als afzonderlijke instelling
- Belemmeringen vrij verkeer met Gewest Vlaanderen weggenomen.

Programma Campus Zeeland – een advies van de Onderwijs Autoriteit Zeeland

- Aanleiding: Onvoldoende aansluiting kennisinstellingen op speerpuntensectoren uit Economische Agenda van Zeeland.
- Aanbevelingen: Hoger onderwijs en onderzoek versterken met uitbreidingen.
- Instelling Taskforce

Wind in de zeilen-rapport

- Wind in de zeilen is een pakket met voorstellen om de regionale economie te stimuleren en op zwakkere facetten een antwoord te bieden.
- Ontwikkeling Delta Climate Centre
- Langlopende kennisprojecten worden gestimuleerd
- Startups verbinden aan kenniscentrum

Coalitieakkoord 2023-2027

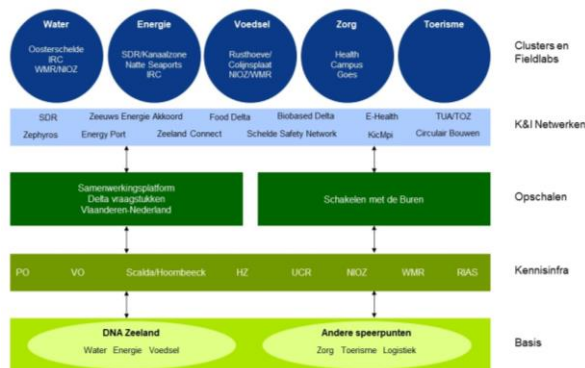
- Focus op het blijven versterken van het onderwijs voor een goede samenwerking met het Zeeuwse bedrijfsleven.

Overzicht ambities

Ambities belangrijkste stakeholders

Campus Zeeland

- Versterken van de hele onderwijsketen en de aansluiting tussen de verschillende onderwijsinstellingen.
- Aanbieden unieke opleidingen en onderzoek passen bij unieke DNA Zeeland rondom water, energie en voedsel. En zorg en toerisme. Ook met instituten buiten Zeeland.
- Triple helix samenwerking in netwerken waar kennis en innovatie wordt gestimuleerd (K&I-netwerken)

Provincie Zeeland - coalitieakkoord

- Opstellen nieuwe strategische onderwijsagenda
- Samenhang, focus en synergie in het Zeeuwse onderwijs en onderzoek versterken.
- Goed en beschikbaar onderwijs, met de gemeenten in the lead.
- Doorgaan met activiteiten Aanvalsteam Arbeidsmarkt en de Kennis- en innovatienetwerken.
- Elementen die een plek moeten krijgen het strategische onderwijsagenda:
 1. Aantrekken van internationale studenten (voor zowel de arbeidsmarkt als de instandhouding van onderwijsinstellingen)
 2. Opleidingsplaatsen in of nabij Zeeland
 3. Campus-ontwikkeling voor een beter studentenklimaat.

Economic Board Zeeland

- Sturen op **versterking van de randvoorwaarden** door het scheppen van innovatiekracht, vestigingsvoorwaarden, toegankelijkheid en een robuuste arbeidsmarkt (zowel vraag als aanbod), waardoor de positie van grote bedrijven en vooral van het MKB versterkt wordt.
- Sturen op **innovatie en clustervorming** van de Zeeuwse thema's **water, voedsel en energie**, onder meer door het versterken van de samenwerking, kennisontwikkeling en de erkenning van het Zeeuwse bedrijfsleven in andere regio's en internationaal.

Figuur 2. Strategie van de Economic Board Zeeland.

Overzicht ambities

Ambities

Delta Climate Center (DCC)

Onderwijs

- Werken aan nieuwe opleidingen, specialisaties, innovatieve samenwerkingen en een programma voor een Leven Lang Ontwikkelen.
- Kijken naar koppeling tussen het mbo, hbo en wo in de vorm van een gezamenlijke leerlijn.

Onderzoek

- Uitwerkingsgericht, praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek.
- Aandachtsgebieden: waterkerende landschappen, regionale transitie, de voedsel-water-energie-materialen-nexus en circulariteit en ketenmanagement

Joint Research Center Zeeland (JRCZ)

- Studenten, onderzoekers, bedrijven en overheid werken samen aan oplossingen voor urgente, maatschappelijke vraagstukken in de Zuidwestelijke Delta.
- Samenwerking Scaldia, HZ en UCR
- Geavanceerde laboratoria (engineeringlab, een chemielab, een ecologielaab, een biobased bouwenlab en een data sciencelab).

Wind in de Zeilen

- Komst van Delta Climate Center
- Langlopende kennisprojecten en startups betrokken bij onderzoek DCC
- Sterke samenwerking met bedrijfsleven
- Zeeland is een aantrekkelijke plek om te studeren.
- Verkorten reistijden binnen Zeeland en op lange termijn buiten Zeeland richting Noord-Brabant en Rotterdam

Voortgangsrapportage Campus Zeeland 2021

- Goede aansluiting onderwijs op Zeeuws DNA;
- Versterken Zeeuwse onderwijsinfrastructuur; stimuleren en ondersteunen doorgaande ontwikkelingen po-vo-mbo-hbo-wo.
- Volgen en waar nodig faciliteren van transitieproces VO Zeeuws-Vlaanderen.
- Overleg Internationaal Onderwijs.
- Ontwikkelingen rondom de Nacelle/KAAP volgen en indien aan de orde agenderen/faciliteren van doorontwikkeling.
- Plan internationalisering van stages.

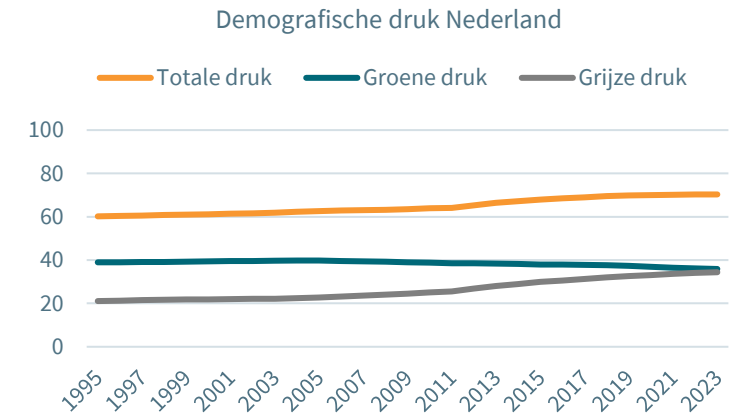
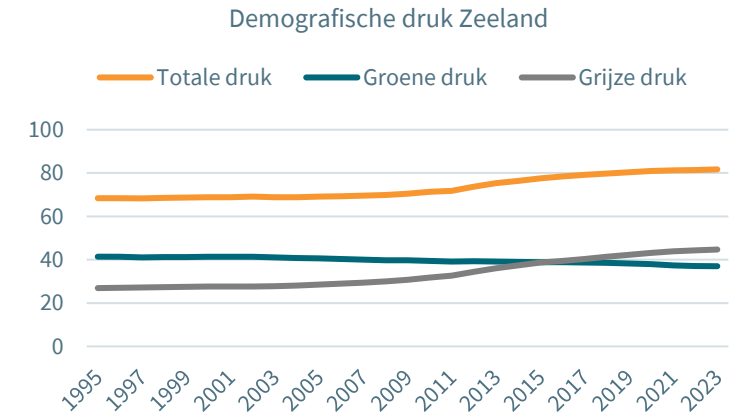
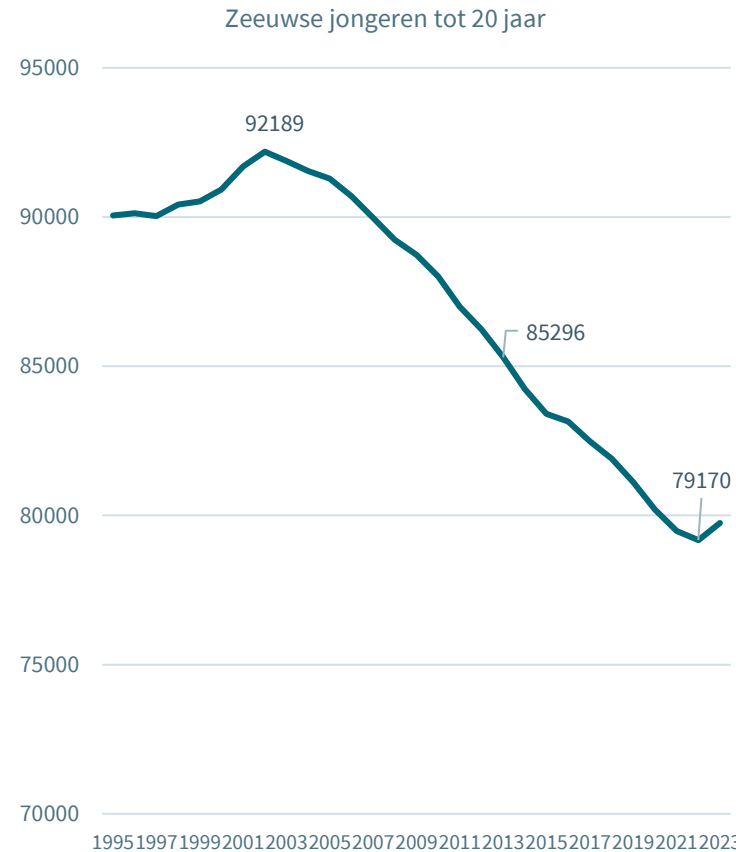
Kwantitatieve analyses

- ❖ Demografie
- ❖ Onderwijs
- ❖ Arbeidsmarkt

Demografie

Aantal jongeren tot 20 jaar al twee decennia aan het afnemen

- Het aantal jongeren in Zeeland neemt al jaren flink af, waar op het hoogtepunt ruim 90.000 jongeren in de provincie woonden, zijn het nu nog geen 80.000 (afname van 14%).
- De demografische druk* geeft een beeld van de economische draagkracht van de provincie, waar een hoge druk een lagere draagkracht inhoudt. De demografische druk in Zeeland (81,7) is fors hoger dan de landelijke druk (70,3).
- Daarnaast is de grijze druk in Zeeland hoger dan de groene druk sinds 2016, terwijl deze verschuiving landelijk momenteel (2023) pas plaatsvindt.
- Opvallend is de trendbreuk in 2023, waar er meer jongeren bij zijn gekomen.

Bron: CBS. Bewerking: Birch.

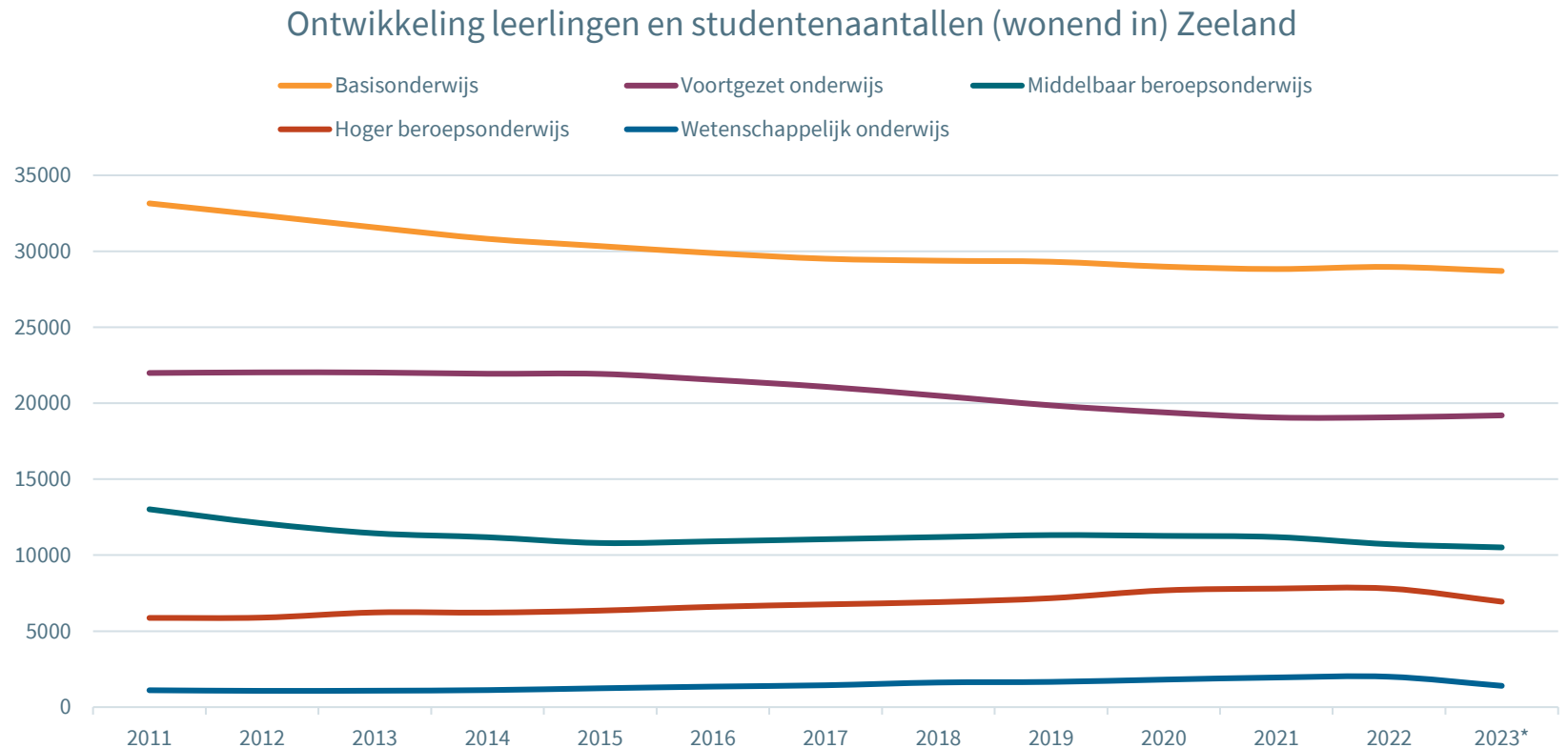
*Demografische druk: som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

Groene druk = verhouding jongeren tot ouderen, Grijze druk = verhouding ouderen tot jongeren.

Leerlingen en studenten

Het aantal leerlingen en studenten blijft dalen

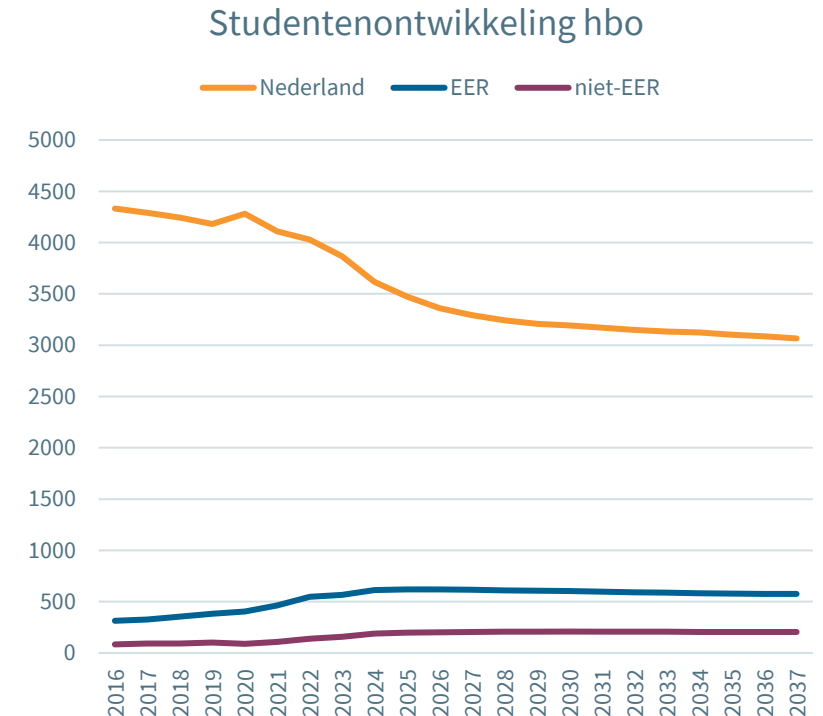
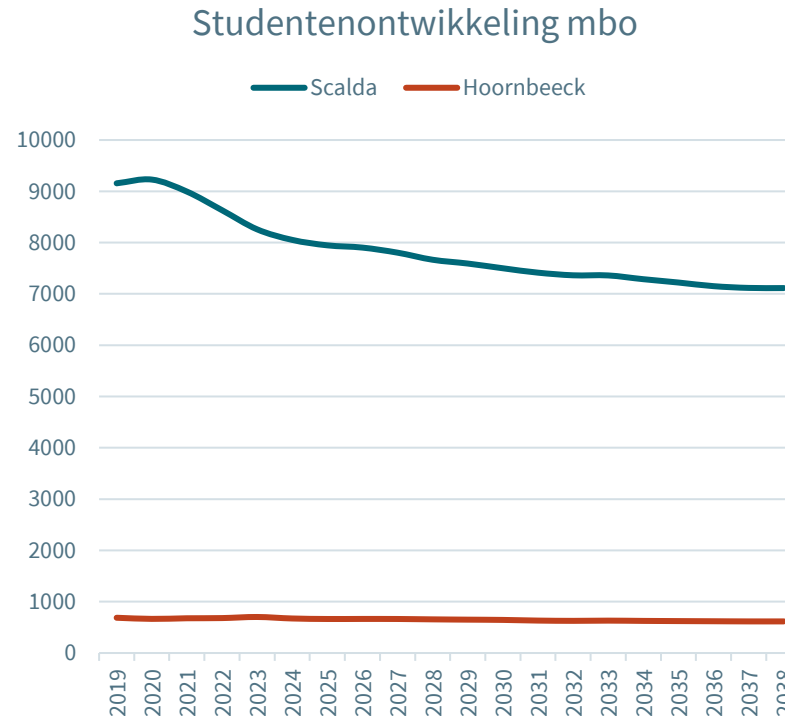
- Een logisch gevolg van de trend dat het dalend aantal jongeren tot 20 jaar is dat het aantal leerlingen en studenten afnemen.
- De trend zien we op alle onderwijsniveaus, behalve bij het hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo). Het aantal Zeeuwse jongeren die aan een hbo studeren is sinds 2011 flink toegenomen met het hoogtepunt in 2022 met 7.800 studenten (+25%).
- Het vervolgonderwijs (mbo-hbo-wo) lijkt te hebben geprofiteerd van de relatief hoge instroom van leerlingen, maar door de geringe nieuwe aanwas zal deze de komende jaren hoogstwaarschijnlijk afnemen.

Studentenprognoses mbo en hbo

Aantal studenten nemen de komende jaren alleen maar af

- Het DUO prognosticeert voor de periode tot aan 2038 de studentenaantallen voor alle mbo, hbo en wo instellingen in Nederland. Zij maken onder andere onderscheid naar onderwijslocaties en achtergronden van de studenten (nationaal of internationaal).
- Voor de onderwijsinstellingen actief in Zeeland wordt er afname verwacht van het aantal studenten. Dit is overigens in lijn met het landelijke gemiddelde. De eigen prognoses van de Zeeuwse onderwijsinstellingen komen later aan bod.
- Internationale studenten kunnen een uitweg bieden om het studentenaantal op peil te houden (of te laten groeien). Op basis van de geprognosticeerde cijfers wordt wat betreft het aantal internationale studenten een toename verwacht, al zal dit wat betreft het totaal aantal studenten geen groot verschil maken.

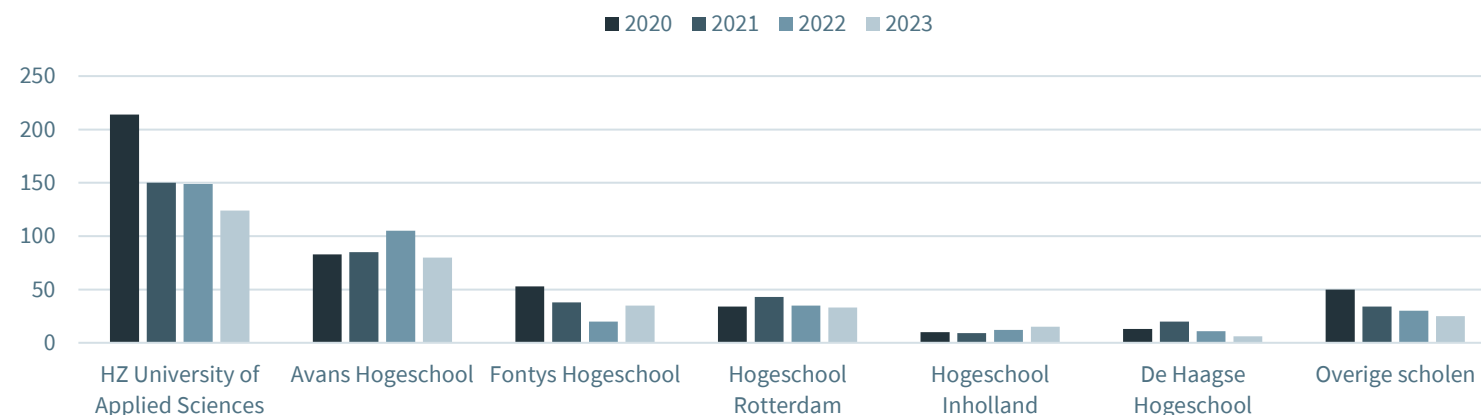

Doorstroom mbo naar hbo

Meeste mbo studenten die doorstromen naar hbo vinden hun weg naar HZ

- Studenten van Scalda die kiezen voor een vervolgopleiding op het hbo komen veelal terecht bij HZ, gevolgd door Avans Hogeschool.
- Het aantal mbo studenten dat doorstroomt naar het hbo neemt wel al een aantal jaar af. Steeds minder studenten lijken de keuze te maken om door te studeren. Dit is geen nieuw fenomeen, al sinds 2014 neemt het percentage mbo-gediplomeerden dat direct doorstroomt naar het hbo af.
- De hoge doorstroom in 2020, een trendbreuk met voorgaande jaren), valt mogelijk te verklaren door Covid-19, waar mbo-gediplomeerden niet direct de arbeidsmarkt konden betreden maar doorstuderen wel een optie was.
- Tot slot kiezen de meeste studenten voor een vervolgopleiding Social Work en opleidingen voor functies in het onderwijs.

Doorstroom Scalda naar hoger onderwijs*

HZ University of Applied Sciences (2023)	Totaal	Avans Hogeschool (2023)	Totaal
B Social Work	110	B Opleiding tot Fysiotherapeut	50
B Opleiding tot leraar Basisonderwijs	89	B Social Work	45
B Pedagogiek	67	Ad Bedrijfskunde	33
Ad PEP/ Ad PPKE	65	B Opleiding tot Verpleegkundige	32
B Opleiding tot Verpleegkundige	48	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs	26

MBO

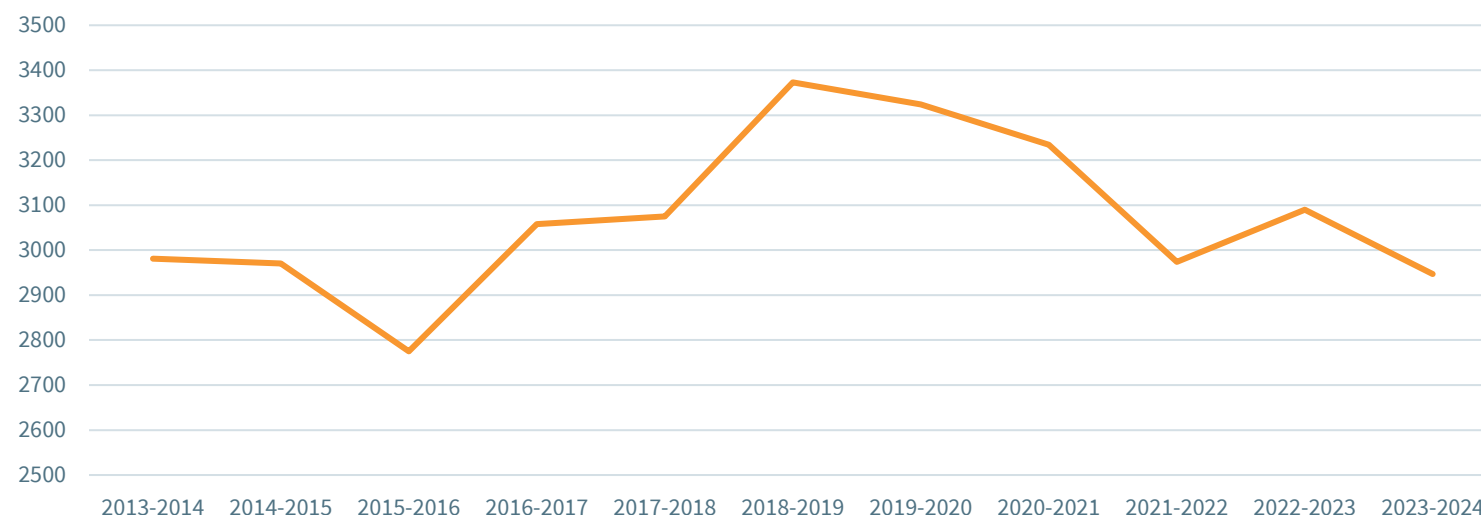

Studentenaantallen mbo

Jaarlijkse studenteninstroom Scalda schommelt rond 3.000 laatste 10 jaar

- De ontwikkeling van de trend van het aantal jongeren tot 20 jaar zien we ook terug in de studentenaantallen van Scalda, de grootste mbo instelling in Zeeland.
- In het afgelopen decennium is er eerst een daling geweest van het aantal jaarlijkse instromers, daarna na een flinke groei tot 2019 gevolgd met een daling tot 2023. Al met al heeft Scalda in 2023 ongeveer evenveel instromende studenten als tien jaar geleden.

Ontwikkeling studenten aantallen Scalda

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Studentenaantallen	2981	2970	2775	3058	3075	3373	3324	3234	2974	3090	2947

Studentenaantallen mbo

Populaire opleidingen Scalda vooral binnen cluster Zorg en Welzijn

- Op basis van data afkomstig van Scalda zijn de studentenaantallen van het afgelopen 5 jaar per cluster in beeld gebracht.
- Veruit de meeste studenten kiezen voor de opleidingen binnen het cluster Zorg en Welzijn. Al nemen de aantallen binnen deze sector wel flink af.
- De afname van het aantal studenten komt terug bij alle clusters, behalve bij de Educatie (Entree/ Vavo) opleidingen.

Scalda – naar cluster	2019	2020	2021	2022	2023	+ / -
Zorg en Welzijn	3023	3183	3139	2928	2677	--
Maritiem, ICT en Techniek	2763	2763	2629	2544	2502	-
Dienstverlening, Veiligheid en Gastvrijheid	2351	2321	2271	2186	2197	-
Sport	927	862	824	736	567	--
Educatie	176	178	221	301	371	++

Studentenaantallen mbo

Steeds minder mensen buiten provincie naar Scalda

Scalda – naar woonregio	2019	2020	2021	2022	2023	Scalda – naar aandeel provincie	2019	2020	2021	2022	2023	
Zeeland	2843	2764	2592	2706	2612	Studenten Scalda	9250	9314	9465	9025	8575	
Walcheren	965	869	903	951	940	Wonend in Zeeland bij Scalda	7943	8000	8219	7930	7634	
Oosterschelde-Regio	1026	1052	943	950	929	Aandeel wonend in Zeeland bij Scalda	86%	86%	87%	88%	89%	
Zeeuws- Vlaanderen	852	843	746	805	743	Niet wonend in Zeeland bij Scalda	1307	1314	1246	1095	941	
						Aandeel Niet wonend in Zeeland bij Scalda	14%	14%	13%	12%	11%	
						MBO – naar aandeel woonregio	2019	2020	2021	2022	2023	Aandeel 2023
Totaal Bovenregionaal	481	470	382	385	343	Aantal MBO studenten wonend in Zeeland	11319	11270	11598	11129	10797	
Roosendaal- Bergen Op Zoom	312	329	239	236	212	Wonend in Zeeland bij Scalda	7943	8000	8219	7930	7634	70,70%
Zuid-Hollandse Eilanden	61	53	62	70	76	Wonend in Zeeland bij Hoornbeeck	792	779	840	830	829	7,68%
Overig	75	59	59	55	36	Wonend in Zeeland bij SVO	36	36	50	40	37	0,34%
Breda e.o.	33	29	22	24	19	Wonend in Zeeland bij Curio	1308	1233	1233	1199	1141	10,57%
						Wonend in Zeeland bij overige instellingen	1240	1222	1256	1130	1156	10,71%

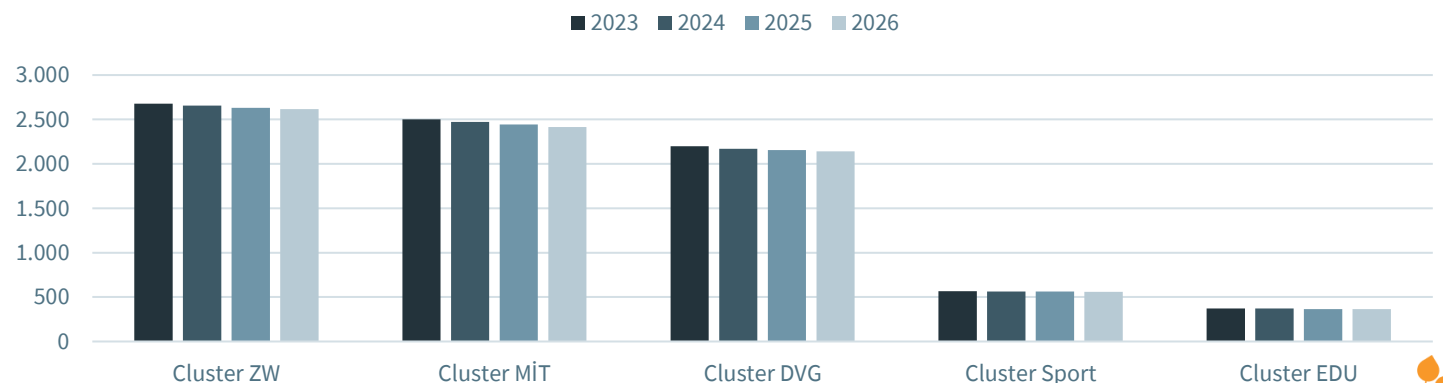
Studentenaantallen mbo

Verwachte aantal studenten daalt over alle clusters

- Binnen de eigen geprognosticeerde cijfers van Scalda wordt een lichte daling verwacht binnen alle clusters tot en met 2026.
- De verwachte daling van Scalda is in vergelijking met de prognoses van DUO milder. In 2026 verwacht DUO dat Scalda 7903 studenten zal hebben, 100 studenten minder dus.

Prognose Scalda studenten	2023	2024	2025	2026
Totaal	8.314	8.230	8.159	8.093
Cluster ZW	2.677	2.657	2.632	2.615
Cluster MiT	2.502	2.471	2.443	2.415
Cluster DVG	2.197	2.170	2.155	2.140
Cluster Sport	567	562	561	560
Cluster EDU	371	370	366	364

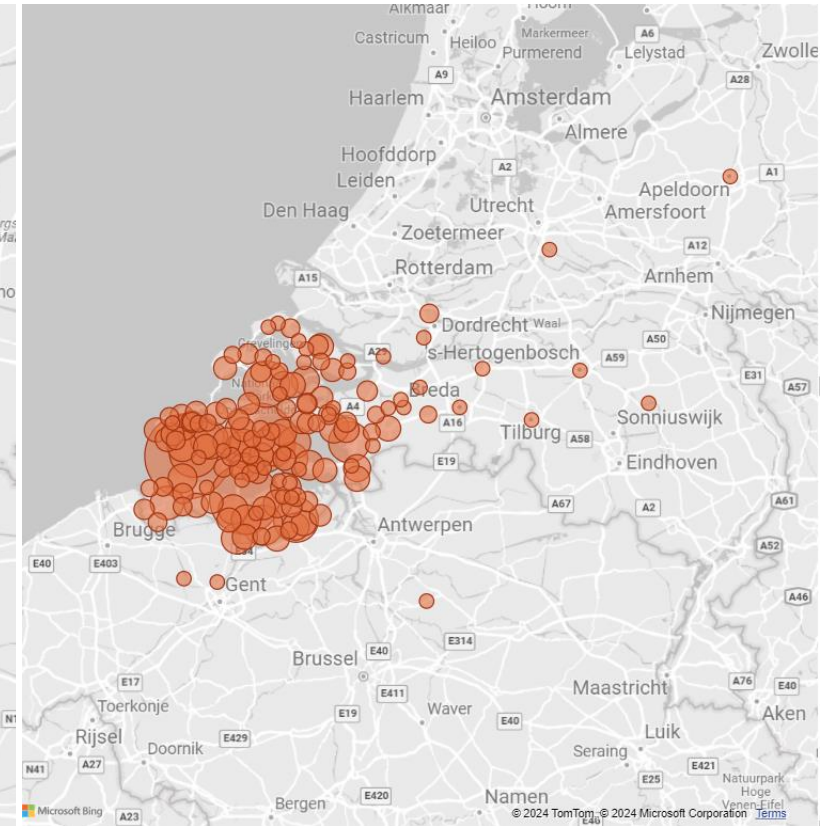
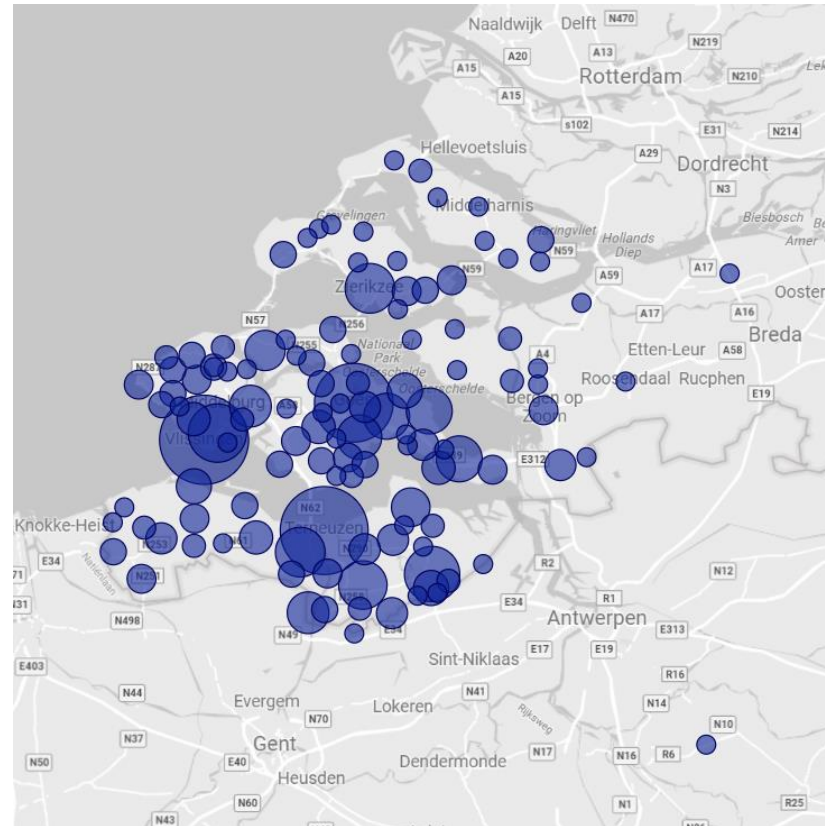
Prognose dalende studenten aantallen

Postcode analyse mbo

Verwachte aantal studenten daalt over alle clusters

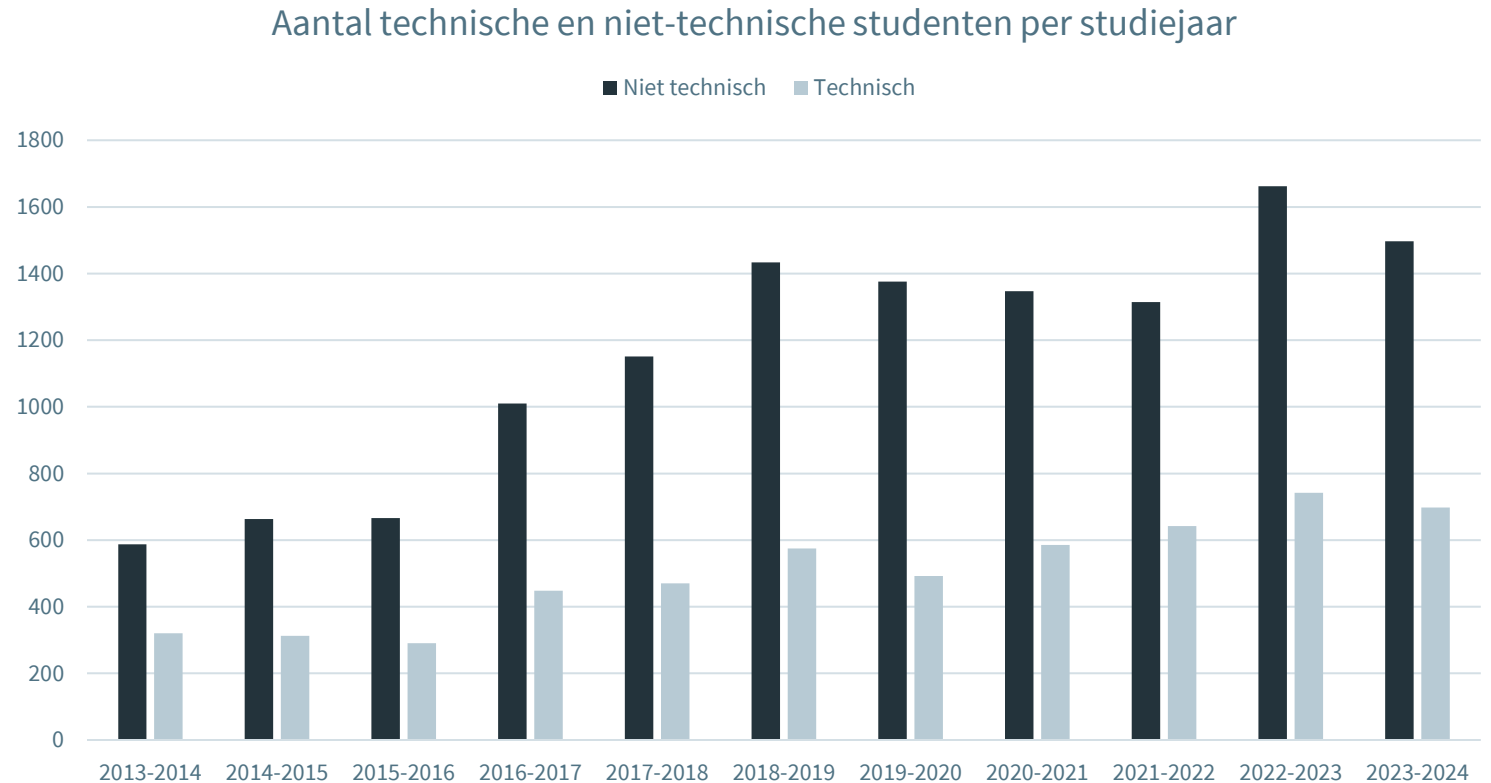
- Studenten die van verder buiten Zeeland komen, kiezen veelal voor niet-technische opleidingen (oranje), al is het overall aantal niet-Zeeuwse studenten klein, wat te verwachten is op het mbo waar de reisbereidheid kleiner is.
- Het merendeel van de instromers gaat een niet-technische opleiding volgen.

Postcode analyse mbo

Verwachte aantal studenten daalt over alle clusters

- Het totaal aantal inschrijvingen nam de afgelopen jaren toe.
- Tussen 2019 en 2022 groeide de instroom in technisch onderwijs, terwijl het niet-technisch onderwijs in aantal studenten licht daalde.
- Na 2022 groeide het aantal studenten voor zowel niet-technisch als technisch. Maar de stijging voor niet-technisch (26 procent) lag nog steeds hoger dan voor technisch (15%).

Bijlage: richtingen mbo per cluster

Studierichtingen behorende bij clusters

Dienstverlening, Veiligheid en Gastvrijheid	Maritiem, ICT en Techniek	Zorg, Welzijn	Sport	Educatie
Handel en Ondernemen	Techniek	Zorg en Welzijn	Sport	Entree
Economie en Administratie	ICT en Mediavormgeving	Uiterlijke verzorging	Bewegen en opleiden	Vavo
Veiligheid en Defensie	Scheepvaart			
Toerisme en Recreatie	Transport en Logistiek			
Horeca en Bakkerij				
Dienstverlening				
Groen en Dier				

Bijlage: opleidingen mbo per sectorkamer

Sectorkamers met bijbehorende opleidingen

Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving	Sectorkamer zorg, welzijn en sport	Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid	Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	Sectorkamer handel
Analisten	Apothekersassistent	Agro productie, handel en technologie	Binnenvaart	Commercie
Elektrotechnische installaties	Dienstverlening	Bediening	Goederenvervoer	Leidinggeven op basis van vakmanschap
Engineering	Doktersassistent	Bloem, groen en styling	Havenlogistiek	Ondernemerschap handel
Glaszetten	Instructeur mbo	Brood en banket	Koopvaardij SMBW	Retail advies
Grond-, water- en wegenbouw	Maatschappelijke Zorg	Diervverzorging	Logistiek	Retail Management
Industriële processen	Mbo-Verpleegkundige	Groene ruimte	Management transport en logistiek	Retail operationeel
Mechatronica	Pedagogisch werk	Haarverzorging	Maritiem officier	
Metselen	Praktijkopleider	Keuken	Specialist voertuigen en mobiele werktuigen	
Middenkader bouw en infra	Schoonheidsverzorging	Ondernemer horeca/bakkerij	Voertuigen en mobiele werktuigen	Sectorkamer creatieve industrie en ICT
Onderhoud- en verbouwbedrijf	Sociaal werk	Paardensport en -houderij	Zeevisvaart SW6	ICT support
Procestechniek	Sport en bewegen	Travel, leisure & hospitality		IT systems and devices
Productietechniek	Tandartsassistent			Mediamaken
Restauratievakmanschap	Verzorgende IG	Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid		Mediavormgeving
Schilderen		Business Services		Software development
Service- en onderhoudstechniek		Particuliere beveiliging		
Timmeren		Publieke veiligheid		
Werktuigkundige installaties (montage)		Veiligheid en vakmanschap		

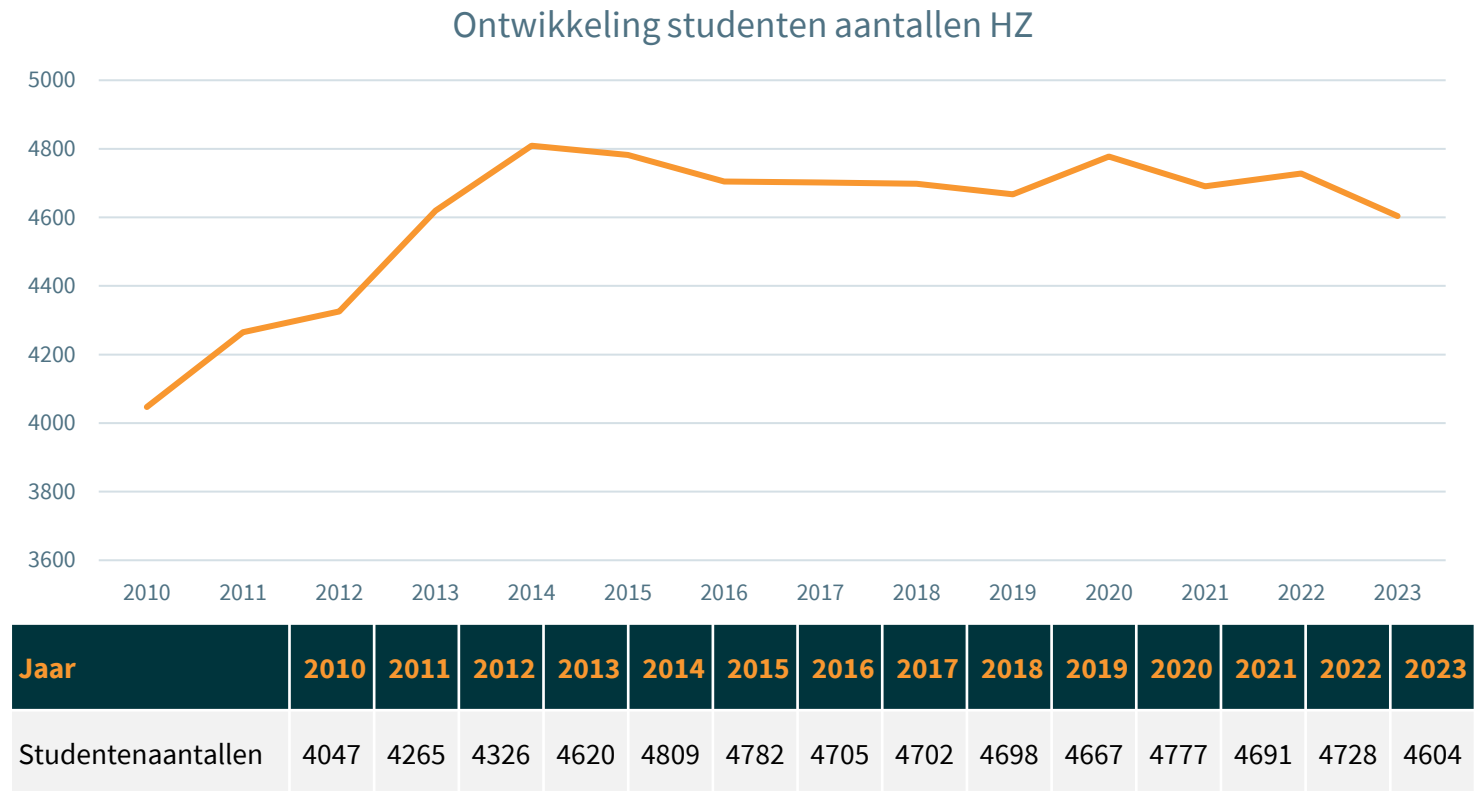

HBO & WO

Studentenaantallen hbo

Aantal studenten HZ sinds piek 2014 elk jaar licht afnemend

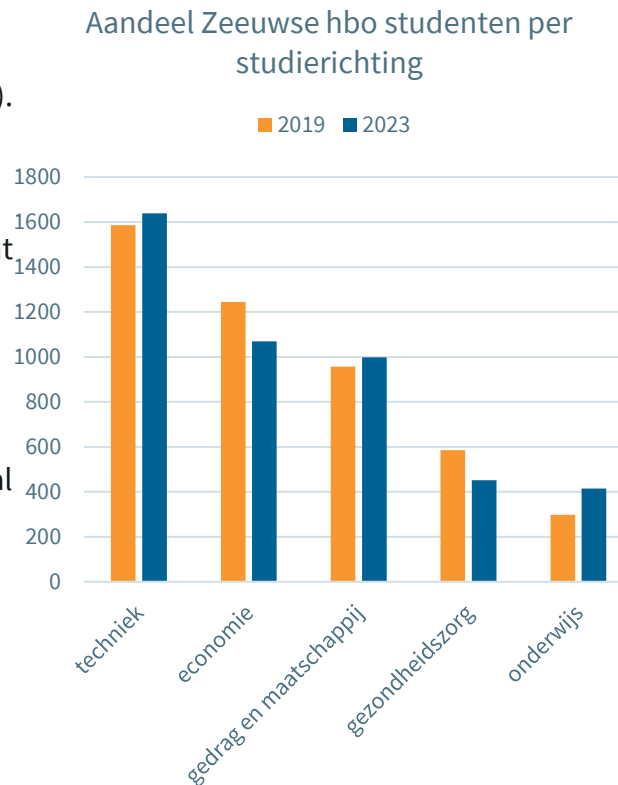
- Bij HZ is er sinds 2010 een flinke toename geweest in het aantal studenten tot en met 2014. Hier lijkt een optimum te zijn bereikt.
- In de jaren na 2014 daalt het aantal studenten langzaam maar zeker.

Studentenaantallen HBO

Grootste opleidingen binnen Gedrag en maatschappij, Zorg en onderwijs

- De provincie heeft met alleen HZ University of Applied Sciences één hbo instelling, met daarin 31 opleidingen (bachelor, AD en master). Ter vergelijking, in Limburg zijn er drie hogescholen en 70 opleidingen.
- Opvallend verschil met het mbo is dat op het hbo er veel studenten studeren in een technische richting. Dit heeft vooral te maken dat er veel technische opleidingen zijn.
- De meest populaire studies zijn Social Work, Verpleegkundige en Leraar Basisonderwijs.

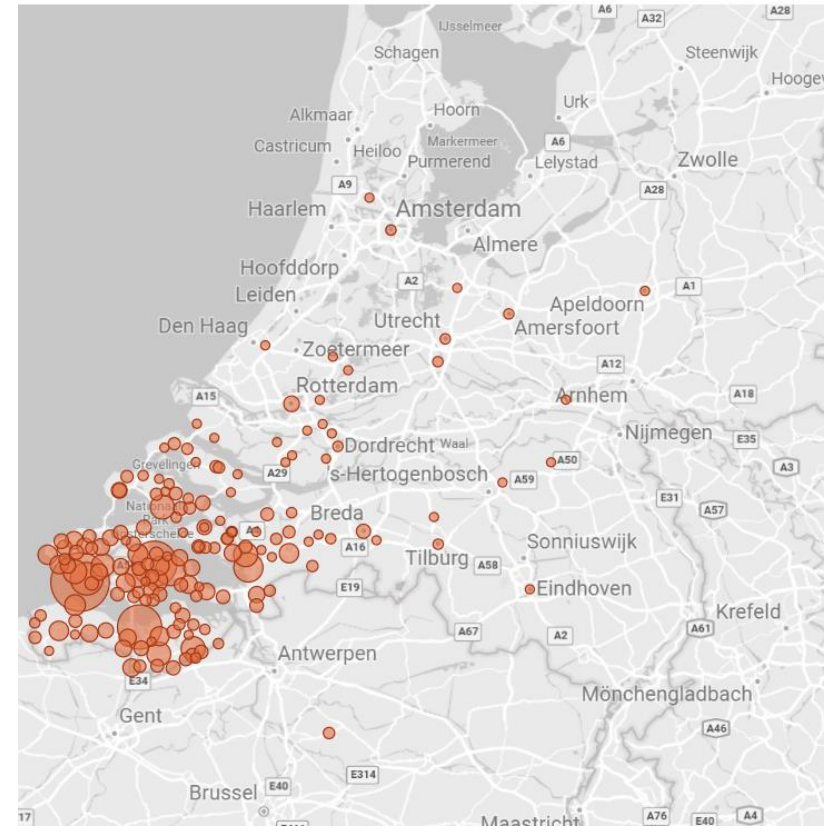
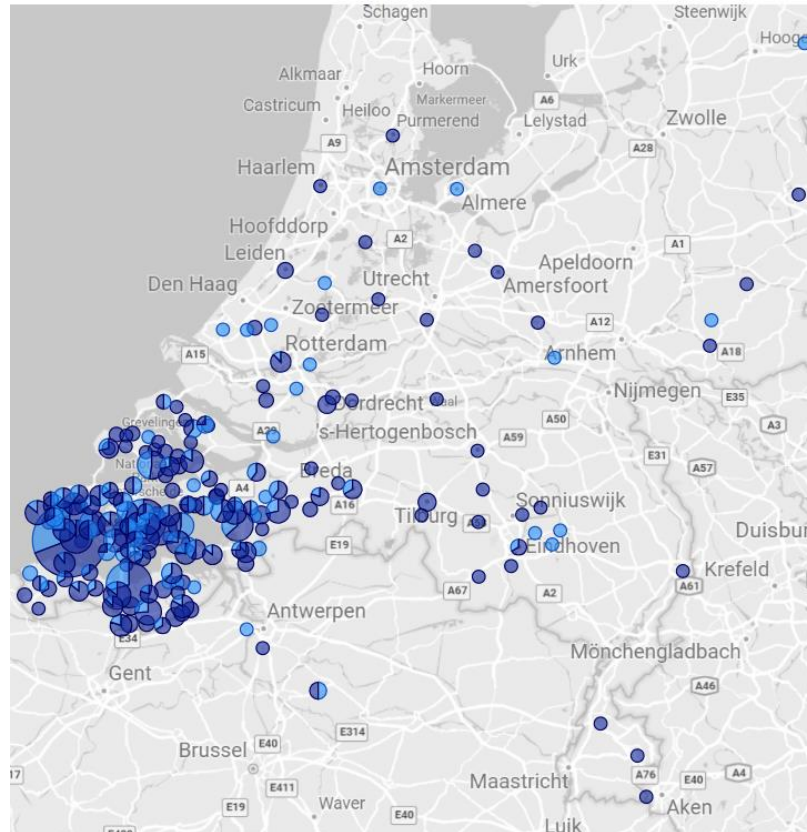

HZ University – bachelor opleidingen	2019	2020	2021	2022	2023
B Social Work	521	579	554	496	466
B Opleiding tot Verpleegkundige	585	583	558	515	452
B Opleiding tot leraar Basisonderwijs	298	344	317	404	415
B HBO-ICT	178	212	218	265	303
B Pedagogiek	212	224	227	236	260
B International Business	309	286	271	278	237
B Chemie	162	167	187	208	223
B Bedrijfskunde	211	222	215	215	201
B Watermanagement	239	245	217	207	187
B Civiele Techniek	164	154	155	161	178
B Bouwkunde	117	144	155	163	168
B Commerciële Economie	161	152	147	144	161
B Maritiem Officier	216	185	162	147	149
B Sportkunde	143	130	121	138	132
B Engineering	199	201	163	138	124
B Tourism Management	170	156	150	148	122
B Logistics Engineering	179	163	172	148	120
B Finance & Control	164	141	130	117	98
B Communicatie	97	102	99	92	96
B Technische Bedrijfskunde	77	99	110	100	95
B Human Resource Management	95	92	90	94	90
B Global Project and Change Management	0	0	10	22	32

HBO postcode analyse

HZ trekt met technisch profiel studenten uit heel het land

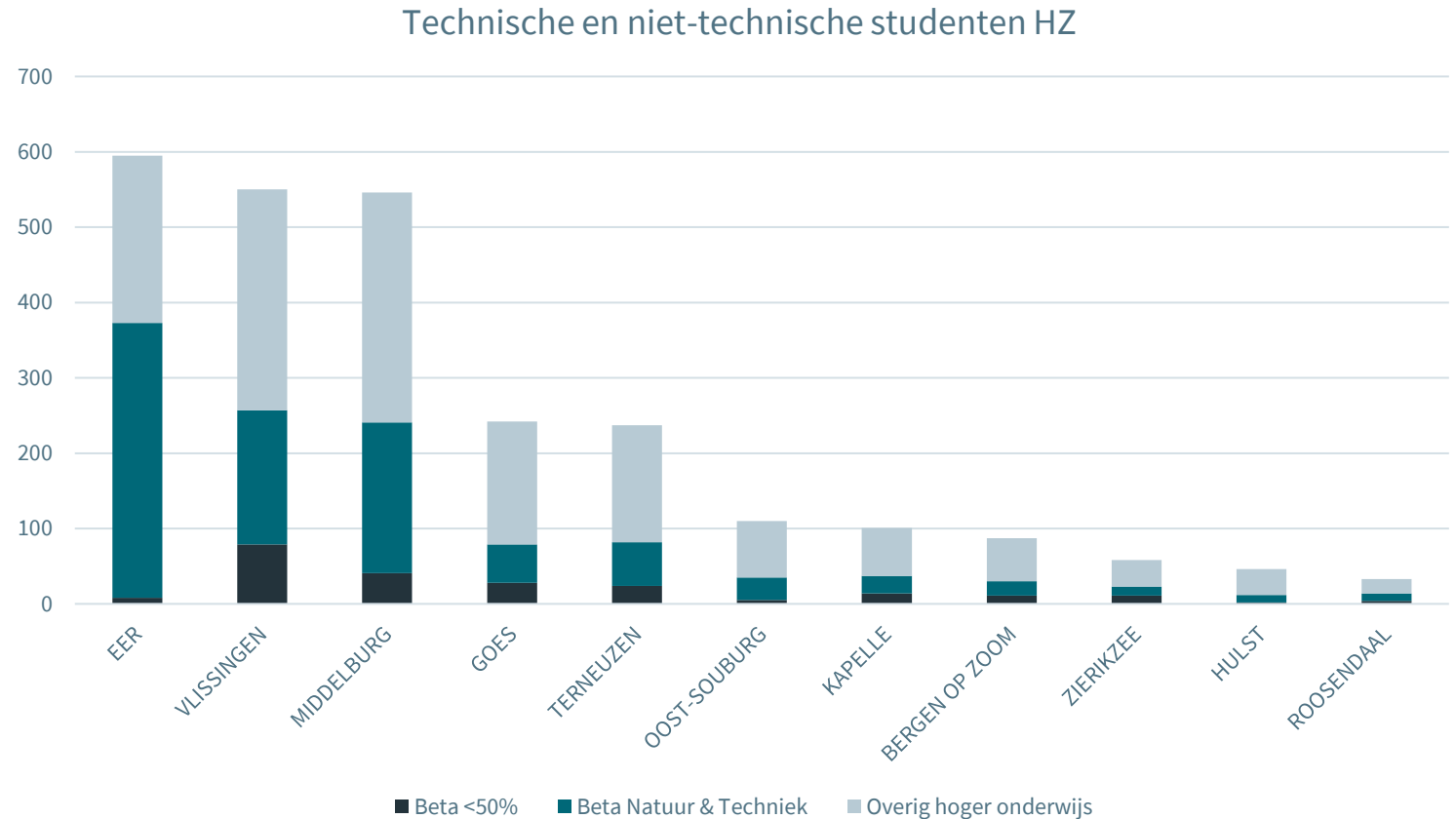
- De meeste studenten die aan de HZ studeren, komen uiteraard voornamelijk uit Zeeland. Maar we zien dat er ook elders in het land veel studenten afreizen om een opleiding te volgen bij HZ.
- Vooral voor de technische studies (blauw) komen meer studenten en van verder dan voor overige opleidingen (oranje).

HBO postcode analyse

Ook internationaal komen studenten vooral voor de technische opleidingen

- Veel buitenlandse studenten (EER én niet-EER*) studeren aan de HZ.
- Opvallend is om te zien dat het overgrote deel van EER studenten en niet EER studenten, een bèta technische opleiding volgen. Dit versterkt nog meer het beeld dat HZ een aantrekkelijke en sterk profiel heeft op het technische domein.
- Als het landelijke beleid op het verminderen van internationale studenten wordt doorgezet zal HZ rekening moeten houden met een flinke tegenslag wat betreft studentenaantallen.

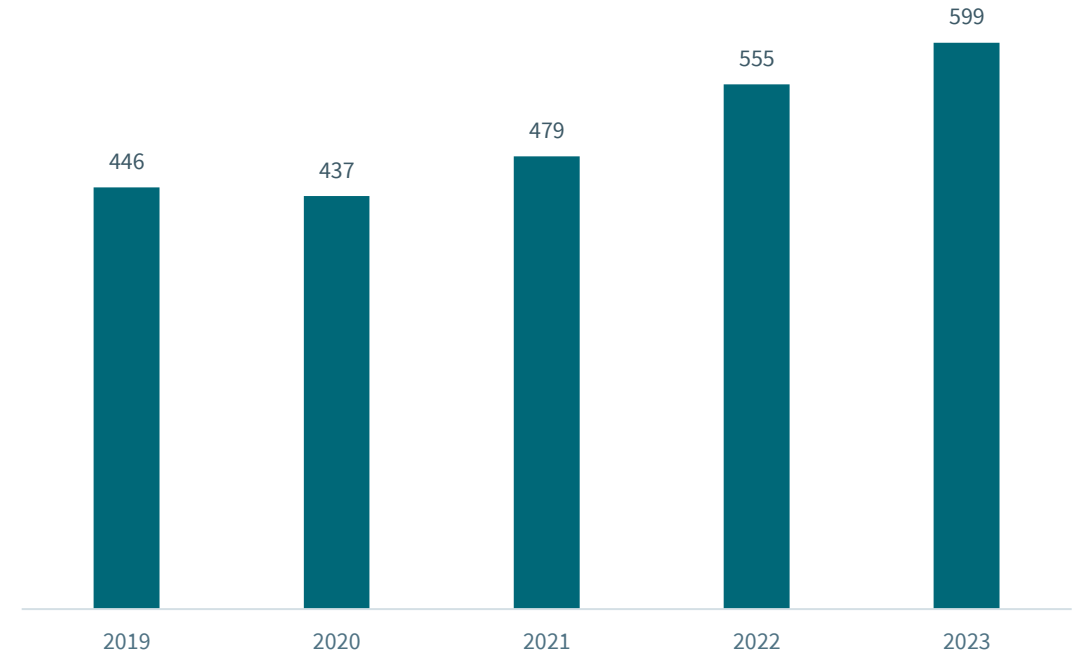

Studentenaantallen WO

Aantal studenten University College Roosevelt (UCR) neemt toe

- De afgelopen jaren zijn het aantal studenten aan de UCR toegenomen. De geleidelijke stijging van het aantal studenten lijkt een toename in populariteit van de universiteit en op basis van de cijfers geen toevallige uitschieter.
- UCR is zich steeds meer richting een bèta georiënteerde college aan het bewegen en dit lijkt volgens henzelf aan te slaan. Vooral 'Engineering' is een populaire richting voor studenten.
- De UCR is onderdeel van de Universiteit Utrecht (UU) en dus een dependance in Zeeland. Een interessante mogelijkheid voor de regio om te kijken naar meerdere studies in de provincie vanuit de UU. Andere uitbreidingsmogelijkheden zijn er ook eventueel via de warme relaties die de regio heeft met de Wageningen Universiteit (WUR) en de Leiden Universiteit (LEI).

Studenten - University College Roosevelt

Bijlage: opleiding per studierichting

Studierichting met bijbehorende opleidingen HZ

Techniek		Economie	Gedrag en Maatschappij	Onderwijs
Ad Energietransitie Engineer	B Technische Bedrijfskunde	Ad Bedrijfskunde	Ad Health & Social Work	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs
Ad Logistiek	B Watermanagement	Ad Food, Business & Innovation	Ad Pedagogisch Educatief Professional	
Ad Technische Bedrijfskunde	M River Delta Development (joint degree)	Ad Tourism Management	B Pedagogiek	Gezondheidszorg
B Bouwkunde		B Bedrijfskunde	B Social Work	B Opleiding tot Verpleegkundige
B Chemie		B Commerciele Economie	B Sportkunde	
B Civiele Techniek		B Communicatie		Sectoroverstijgend
B Engineering		B Finance & Control		B Global Project and Change Management
B HBO-ICT		B Human Resource Management		
B Logistics Engineering		B International Business		
B Maritiem Officier		B Tourism Management		

Bijlage: opleiding per studierichting

Studierichting met bijbehorende opleidingen UCR

Humanities	Science	Engineering	Social Science
Antiquity	Chemistry	Data Science & AI	Antropology
Art History	Cognitive Science	Electronics	Economics
Film&Media	Computer Science	Energy&Flow	Human Geography
History	Earth&Environmental Science	Sustainable Materials	Law
Linguistics	Ecology		Political Science
Litarature	Mathematics		Phycology
Performance: Music	Pre- Medical Program		Sociology
Musicology	Physics		
Philosophy			
Religious Studies			

Practoraten en lectoraten (en onderzoeks centra)

Hoofdfocus onderzoek op water en vitaliteit

Lectoraat (18)	Water (9)	Vitality (11)	Energie (5)	Food (3)	Biobased solutions (2)
Aquaculture in Delta Areas					
Assetmanagement					
Biobased Construction					
Building with Nature					
Data science					
Delta Power					
Excellence and Innovation in Education					
Expertise and Valorisation Management					
Coastal Tourism Knowledge Centre					
HZ Centre for Entrepreneurship and Innovation					
HZ Center for Community Research Zeeland					
HZ Nexus					
Healthy Region					
Marine biobased Specialities					
Elderly Care					
Resilient Delta					
Supply Chain Innovation					
Water Technology					

Practoraat (2)	Inhoud
<i>Leren in Hybride Leeromgevingen</i>	Interne onderwijskundige vernieuwingen ontwikkelen en toepsassen. Nieuwe vormen van hybride leeromgevingen te ontwerpen en bestaande hybride leeromgevingen pedagogisch en didactisch te versterken Aandachtsgebieden: - Ideaaltypische hybride leeromgevingen - Professionaliseringscultuur en -plan - Leven lang ontwikkelen en doorstroom vo-mbo-hbo
<i>Water</i>	Opleiden van studenten die zich bewust zijn van economische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen in en rondom Zeeland en zodoende goed in de maatschappij te kunnen functioneren. Aandachtsgebieden: - Aquacultuur in de zilte omgeving - Zoetwatervoorziening in de landbouw - Klimaatadaptatie in de gebouwde omgeving

Arbeitsmarkt

Arbeidsmarkt

Ontwikkeling beroepen alle sectoren in Zeeland

- In de tabel zijn voor alle sectoren in Zeeland de ontwikkeling van het aantal banen per sector sinds 2016 weergegeven. Per sector is de toename (of afname) in absolute en relatieve zin opgenomen.
- Over het algemeen zien we dat de bijna alle sectoren, en dus de economie in Zeeland, groeit.
- De sector Zorg & Welzijn is de grootste sector en is sinds 2016 ook alleen maar toegenomen (+13%). Daarentegen is de sector Financiële diensten als enige sector afgenomen (-7%).
- De drie sectoren met de grootste relatieve groei zijn Informatie & Communicatie, Landbouw & Visserij, en Specialisitische Zakelijke diensten. Belangrijke kanttekening hierbij is dat dit relatief kleine sectoren zijn, waar een stijging in aantal banen al snel opvalt.

Jaar	2016	2024	Toename #	Toename %
Zorg & welzijn	28.100	32.400	4.300	13%
Industrie	21.500	22.700	1.200	5%
Detailhandel	19.400	20.700	1.300	6%
Horeca	11.300	13.100	1.800	14%
Onderwijs	9.000	10.200	1.200	12%
Openbaar bestuur	8.700	9.100	400	4%
Uitzendbureaus & arbeidsbemiddeling	8.200	8.600	400	5%
Bouwnijverheid	7.400	8.300	900	11%
Vervoer en opslag	8.100	8.200	100	1%
Specialistische zakelijke diensten	6.600	8.000	1.400	18%
Groothandel	7.100	7.800	700	9%
Overige zakelijke diensten	5.000	5.200	200	4%
Overige diensten	4.800	4.900	100	2%
Landbouw & visserij	3.200	4.100	900	22%
Financiële diensten	2.900	2.700	-200	-7%
Informatie & communicatie	1.200	1.600	400	25%

Arbeidsmarkt

Zeeuwse arbeidsmarkt is krappere dan Nederlandse gemiddelde

- De grootste spanningen* op de arbeidsmarkt zien we terug in de zorgsector, deze is bijna twee keer zo hoog als het Nederlands gemiddelde.
- Op basis van deze indicator zien we dat alle sectoren met tekorten kampen, er zijn meer openstaande vacatures dan het aantal personen die de vacatures kunnen invullen.
- Opvallend is dat ten opzichte van Nederland alle sectoren een hogere spanning kennen.

Spanningsindicatoren

- 0 tot 0,25: zeer ruim
- 0,25 tot 0,67: ruim
- 0,67 tot 1,5: gemiddeld
- 1,5 tot 4,0: krap
- 4,0 tot 16,0 : zeer krap

Beroepsklasse	Spanning Zeeland	Spanning Nederland
Zorg en welzijn beroepen	10,50	5,93
ICT beroepen	9,15	9,78
Dienstverlenende beroepen	8,14	5,62
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	7,45	5,47
Technische beroepen	7,16	5,14
Pedagogische beroepen	6,83	4,59
Transport en logistiek beroepen	5,33	3,72
Commerciële beroepen	4,79	4,52
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	4,78	4,40
Managers	4,73	3,32
Agrarische beroepen	3,41	1,98
Creatieve en taalkundige beroepen	2,65	2,05

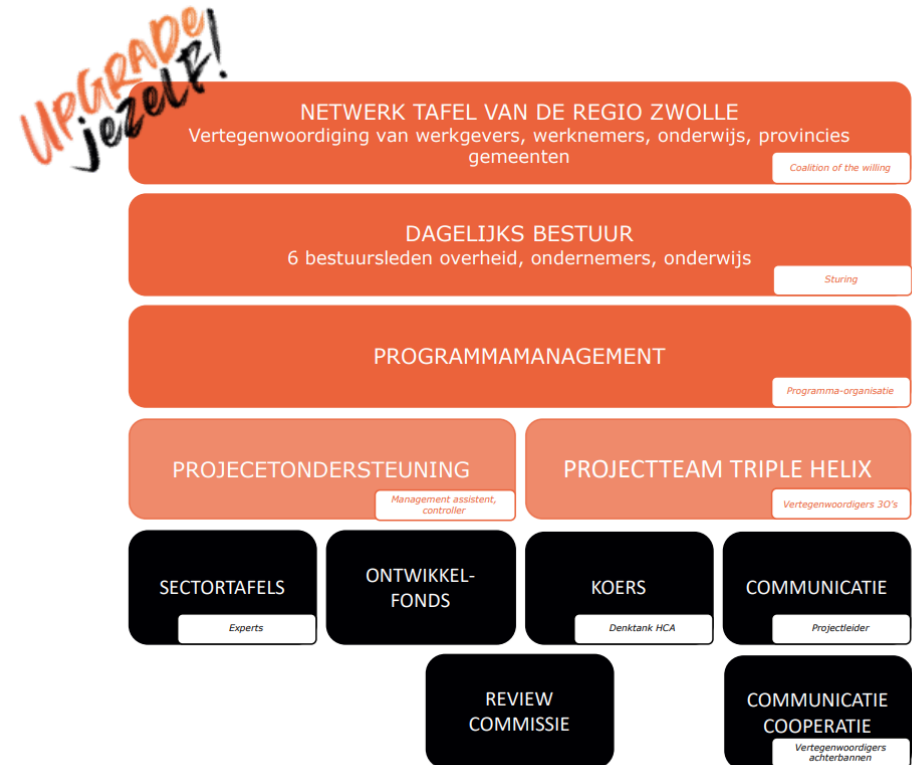
Case Studies

Regio Zwolle - Sectortafels

Keuze voor sectoraanpak binnen Human Capital Agenda Regio Zwolle

- Binnen de Regio Zwolle (21 gemeenten, 4 Provincies, werkgevers- en werknemersorganisaties, UWV Werkbedrijf en onderwijs) is er gekozen voor een gezamenlijke aanpak op de arbeidsmarkt.
- Onder de coalition of the willing en het dagelijks bestuur, zit een programmamanagement bestaande uit 2 mensen (2FTE) die extern zijn aangetrokken en daaronder een programmama team met projectondersteuners en vertegenwoordigers van triple helix partijen. Er wordt gewerkt met een jaarlijkse begroting van 250.000 euro voor beide onderdelen.
- De sectortafels maken de concrete plannen en voeren dit uit. Elk sectortafel heeft een eigen projectleider en werkt samen met betrokken werkgevers, onderwijs en het UWV.

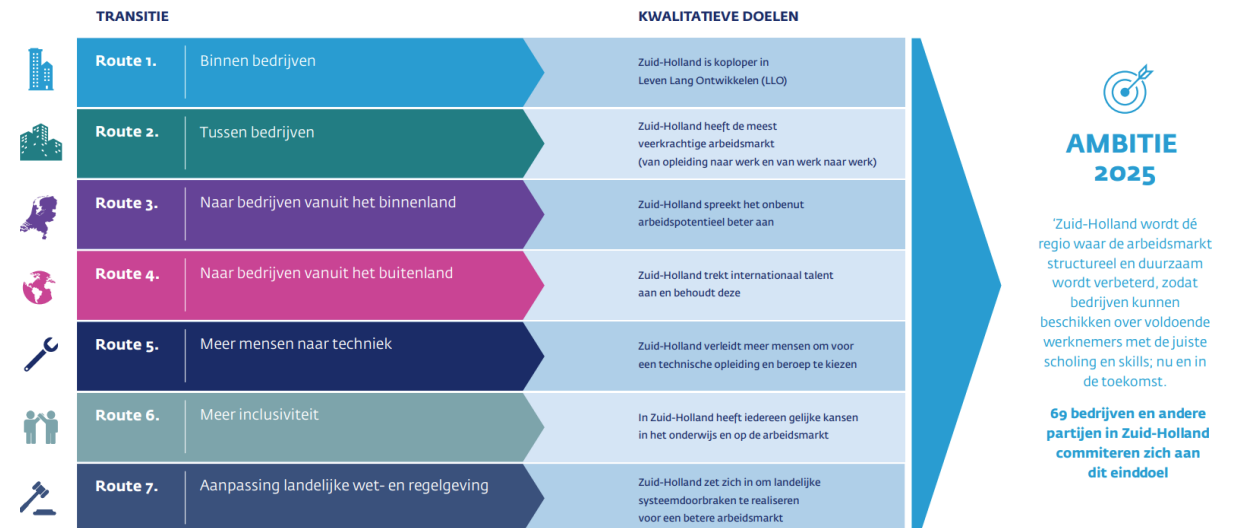

Zuid-Holland: Human Capital Agenda

Keuze voor heldere uitvoeringsstructuur

- De Human Capital Agenda is een initiatief van de Economic Board Zuid-Holland en Provincie Zuid-Holland. De agenda, gestart in 2018, loopt tot 2027 en werkt vanuit een programmteam (programmamanagers en projectleiders deelakkoorden) om de ambities met 69 partners en meer stakeholders uit te voeren.
- Het programmteam heeft de volgende taken:
 - Aanjagen en makel- en schakelorganisatie zijn voor werkgevers, onderwijsinstellingen, overheden en netwerken.
 - Regie en coördinatie uitvoering HCA
 - Ondersteuning en begeleiding projectplannen en financiële dekking
 - Verbinden regionale aanpakken en projecten
 - Periodieke monitoring (dashboarding)
 - Event organisatie (kennisdeling)
 - Communicatie
- Vanuit de Economic Board is er een taskforce Human Capital opgezet die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke aansturing van het programmteam, het mobiliseren van het regionaal bestuurlijk netwerk en de bestuurlijke lobby.
- Het programmteam omvat 4fte. Het totaalbudget omvatte 5 miljoen euro.

Doelen en ambitie Human Capital Agenda

Brainport Eindhoven: Brainport Agenda

Arbeidsmarkt prominente plek in opgaven en concrete doorvertaling

- In Brainport wordt er gewerkt met een Brainport Agenda waar het onderwijs een belangrijk onderdeel van is. Brainport zet vol in op de samenwerking tussen de multiple helix partijen.
- **Drie sporen:** De hoofdlijnen binnen de Agenda zijn Innovatie, Talent en Leef- en vestigingsklimaat. Er wordt vol ingezet op het behouden en aantrekken van talent, maar ook op een goede leefomgeving met beschikbare (basis)voorzieningen.
- Voor elk spoor (hoofdlijn) zijn er programma's en versnellingen genoemd waar ze de ambities mee willen bereiken.
- Boven de programma's en versnelling staat de Stichting Brainport die de regionale strategie ontwikkelt en focus houdt. De projecten worden echter getrokken door de Triple Helix samenwerking en zijn daar ook samen verantwoordelijk voor. Brainport Development is de vooruitgeschoven coördinator en verbinder van het geheel.
- Overige taken zijn onder andere: ondersteuning mkb, startups en scaleups, beleidsvoorbereidingen en strategische verkenning, branding en belangenbehartiging.
- Financiering van de Triple Helix samenwerking komt uit verschillende regionale, nationale en Europese fondsen. De Regio Deal Brainport Eindhoven en Project Beethoven (ASML/Brainport) zijn hier recente voorbeelden van.

De 10 Opgaven van Brainport – *Innovatie, talent en leef- en vestigingsklimaat*

1. Sleuteltechnologieën ontwikkelen: dé technologieën voor de toekomst
2. Nieuwe technologiemarktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken
3. Mkb, startups en scale-ups ondersteunen
4. Financiering voor start- en scale-ups
5. **Alle leerlingen en studenten in Brainport krijgen innovatief onderwijs**
6. **Iedereen in Brainport is bezig met een Leven Lang Ontwikkelen**
7. **Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek**
8. **Investeren in gezamenlijke voorzieningen en bereikbaarheid**
9. **De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart**
10. Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

SWOT

SWOT-analyse

Sterktes

- Korte lijnen op bestuursniveau tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Iedereen weet elkaar te vinden.
- Intrinsieke motivatie bij sleutelspelers om Zeeland verder te brengen. Basis voor leiderschap.
- Erkenning voor regiefunctie Campus Zeeland.
- Focus op thema's water, energie en voedsel sterk doorgevoerd in opleidingen, practoraten, lectoraten en interdisciplinaire onderzoeksinstellingen. Ook is er een groot aantal practoraten, lectoraten, etc.
- Helpt van elementen Brede Welvaart bovengemiddeld.
- HBO Techniek opleidingen gegroeid in studentenaantallen.
- Groeiend aantal studenten voor WO-opleidingen. Krijgt vaste voet aan de grond.
- Succesvolle lobbytrajecten: binnenhalen van fondsgelden, zoals regiodeals, 'Wind in de zeilen' gelden; iedere regio telt en realiseren van aangepaste regelingen.
- Mbo-opleidingen techniek en zorg stabiel.
- Best practices die een voorbeeld zijn voor heel Nederland.
- Zeeland biedt waaier in onderwijsaanbod vanaf po/vo/(v)so naar mbo, hbo en wo, waarbij binnen de waaier al veel wordt samengewerkt.

Zwaktes

- Onvoldoende helder waar welke besluiten genomen worden in de Zeeuwse overlegstructuur.
- Samenwerking tussen organisaties erg afhankelijk van personen. Geen structurele borging. Organisaties kwetsbaar.
- Onvoldoende bekendheid aanbod opleidingen en onderzoeksmogelijkheden. Lastig om te voldoen aan behoeften bij inwoners/studenten, bedrijven, organisaties.
- Studenten- en leerlingenaantal dalende. Verwachte aantal studenten (mbo) daalt over alle clusters. Studenten op UCR neemt wel nog steeds toe.
- Aansluiting UCR bij thema's Zeeland.
- Kleine schaal en ad-hoc insteek van initiatieven die onvoldoende worden bestendigd.
- Onderwijs en onderzoek onvoldoende flexibel om in te spelen op (kortetermijn-) vragen van bedrijfsleven en ontwikkelingen in de maatschappij.
- Onvoldoende deelname (in middelen) van bedrijfsleven aan campusontwikkeling, onderzoek en vernieuwing in het onderwijs (zoals hybride onderwijs).

SWOT-analyse

Kansen

- Zeeland als living lab breed inzetten om pionier te zijn in vernieuwende aanpakken op het gebied van onderwijs en onderzoek, inspeland op het DNA van Zeeland (als deltaregio).
- Unieke ligging tussen 'twee metropolen' * benutten en internationale samenwerkingen intensiveren.
- Nog meer specialiseren binnen de thema's water, energie en voedsel voor sterke onderscheidende positie (ook als deltaregio). UCR en RIAS goed laten aansluiten (o.a. environmental studies).
- Samenwerking met bedrijfsleven intensiveren, met name MKB. Juiste aanbod formuleren.
- Campusinnovatie creëert samenhang van verschillende initiatieven.
- Inzetten op loopbaanoriëntatie en de volledige waaier van po/vo/(v)so -> mbo, hbo, wo in Zeeland.
- Verhouding onderwijs op locatie/centrale hub optimaliseren.
- Benutten kans om samen op te trekken bij de Kerncentrales/Kernenergie initiatieven.
- Campagne 'Shaping the Future Delta' intensiveren; ROOTZZ.
- Bekostiging van 'vaste voet' in opleidingen om een basisvoorziening in stand te houden. Voor mbo zijn decentrale locaties noodzakelijk.
- Groei in fondsen en komst DCC kunnen nu zorgen voor versnelling en bestendigen van initiatieven.

Bedreigingen

- Beschikbare uitvoeringscapaciteit bij alle stakeholders. Op het niveau van programma's tot begeleiding bij stages.
- Afname studenten op alle opleidingsniveaus. In lijn met landelijke ontwikkeling, wel grotere 'grijze druk'.
- Verlies opleidingen heeft grote impact op verdere versoering van aanbod in de regio.
- Criteria van (rijks)regelingen zijn vaak gebaseerd op schaalgrootte. Veel incidentele geldstromen. Vraagt capaciteit om op in te spelen.
- Onbenut potentieel van LLO (instroom, aanbod, stimulering vanuit werkgevers) belemmert instroom/bijscholen/omscholen naar kansrijke sectoren/beroepen.
- (Kans op) stop op internationale studenten (studiemigratie) en afname onderzoeksgelden. Tekort aan faciliteiten voor int. studenten. (o.a. cultuuraanbod; meertalige informatie).
- Grote reisafstanden en beperkte bereikbaarheid hebben negatieve invloed op toegankelijkheid van onderwijs en behouden/aantrekken van talent.
- Faciliteiten en capaciteit wordt onvoldoende gedeeld. Interne focus i.p.v. blik op netwerkpartners en mogelijkheden.
- 'Eilandenmentaliteit' (niet verder kijken dan eigen deelregio of gemeente), risico op te gefragmenteerde initiatieven, onvoldoende massa om impact te realiseren, gebrek aan samenhang en sturing.

Colofon

Auteurs:

- Erdem Bagir
- Jeroen Stellmacher
- Saskia Vogelaar – saskia.vogelaar@birch.nl

In opdracht van:

Campus Zeeland